

**Uchwała Nr XXXII/271/01
Rady Miejskiej Żyrardowa
z dnia 22 lutego 2000 roku.**

w sprawie: przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żyrardowie.

Na podstawie art. 46 ust. 6 ustawy z dnia 29 listopada 1990 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 1998 r. Nr 64, poz. 414 z późn. zmianami) uchwała się co następuje:

§ 1

Przyjmuje się sprawozdanie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żyrardowie z działalności ośrodka w 2000 roku, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały

§ 2

Uchwała wchodzi z dniem podjęcia

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej Żyrardowa
mgr Włodzisław Łyżekowski

Z a ł ą c z n i k
do Uchwały nr XXXII/271/01
Rady Miejskiej Żyrardowa
z dnia 22 lutego 2001 roku

POMOC SPOLECZNA NA TERENIE MIASTA ŻYRADOWA

REALIZACJA PROGRAMU FUNKCJONOWANIA
POMOCY SPOŁECZNEJ W 2001 ROKU

ŻYRARDÓW, STYCZEŃ 2001 R.

„Program funkcjonowania pomocy społecznej w Żyrardowie na 2000 r.” opracowany został w oparciu o postanowienia ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. Nr 64, poz. 414 z późniejszymi zmianami) i uwzględniał specyfikę lokalnych potrzeb pomocowych zgłaszanych przez osoby i rodziny zamieszkałe w naszym mieście i dotknięte ubóstwem lub wymagające wsparcia z innych powodów. Realizując swe zadania w 2000 r. MOPS starał się, aby rodzaj, charakter i rozmiar oraz wysokość udzielanych świadczeń były w każdym przypadku adekwatne i optymalne, tj., by z jednej strony uwzględnione były możliwości finansowe Ośrodka, zaś z drugiej specyfika sytuacji kryzysowej, w której znalazła się osoba lub rodzina zgłaszającego się podopiecznego oraz przyczyny powstania tej sytuacji. Podjęcie decyzji o przyznaniu pomocy w każdym wypadku poprzedzało przeprowadzenie przez dyplomowanego pracownika socjalnego wywiadu środowiskowego (rodzinnego). Zebrane w toku wywiadu informacje pozwalały we właściwy sposób dostosować rodzaj przyznanej pomocy do sytuacji, w której znajdują się zgłaszające się po wsparcie osoby i rodziny . Priorytetem w pracy MOPS w Żyrardowie jest, z jednej strony, aktywizowanie podopiecznych i ich motywowanie – jeśli jest to tylko możliwe – do podjęcia wysiłku samodzielnego rozwiązania trudności i problemów, z którymi się borykają, zaś z drugiej ciągle poszukiwanie nowych, bardziej skutecznych metod pracy z podopiecznymi. W minionym roku ważnym elementem w funkcjonowaniu Ośrodka była współpraca z innymi instytucjami działającymi na terenie miasta, które również zajmują się niesieniem pomocy społecznej.

MOPS w Żyrardowie – zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi w obszarze pomocy społecznej – zajmuje się realizacją zadań własnych gminy o charakterze fakultatywnym i obligatoryjnym oraz zadań zleconych gminie. W 2000 r. na realizację obu rodzajów tych zadań przyznano globalny fundusz w wysokości 3.480.382 PLN. Z kwoty tej 759.192 PLN (21,81%) pochodziło ze środków własnych gminy, 2.721.190 PLN (78,19%) przyznano na finansowanie zadań zleconych.

1. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ O CHARAKTERZE PIENIĘŻNYM.

1.1. Realizacja zadań własnych gminy.

Jak już wspomniano, na realizację zadań własnych przyznano MOPS w Żyrardowie 759.192 PLN. Z kwoty tej na bezpośrednie finansowanie świadczeń pomocy społecznej w 2000 r. przeznaczono 693.892 PLN, która to kwota powiększona została o dodatkowe środki na dożywianie dzieci w szkołach podstawowych w wysokości 65.300 PLN, pochodzące z zewnątrz. Zgodnie z postanowieniami ustawy o pomocy społecznej na zadania własne realizowane przez ośrodki pomocy społecznej składają się następujące świadczenia i formy pomocy:

1/ w zakresie zadań własnych o charakterze fakultatywnym:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych celowych,
- przyznawanie pomocy rzeczowej,
- przyznawanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie się osób i rodzin w naturze bądź w postaci zasiłków lub pożyczek,
- inne formy pomocy wynikające z rozeznaczonych potrzeb gminy.

2/ w zakresie zadań własnych o charakterze obligatoryjnym:

- udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
- pokrywanie wydatków na świadczenia zdrowotne dla osób nie objętych ubezpieczeniem społecznym - bezdomnych i nie posiadających żadnych środków utrzymania.
- udzielanie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.
- prowadzenie pracy socjalnej, a także specjalistycznego poradnictwa prawnego i psychospołecznego,
- sprawianie pogrzebu.

O sposobie, w jaki zostały wykorzystane środki na finansowanie zadań własnych o charakterze obowiązkowym i fakultatywnym informuje poniższa tabela:

Forma pomocy	Liczba rodzin i osób w rodzinach R – rodziny. O - osoby.	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Udział % w kwocie ogółem i kwocie zadań własnych
Pomoc ogółem: w tym: zadania własne	X	X	3.480.382 759.192	x 21,81
Posiłki ogółem	R: 296 O: 871	54.015	155.603	4,47 20,49
W tym: Dla dzieci i młodzieży	R: 212 O: 739	37.674	97.533	2,80 12,85
Ubranie	R: 29 O 35	29	3.480	0,01 0,45
Usługi opiekuńcze ogółem	R: 71 O: 104	30.579	211.571	6,10 27,87
Sprawianie pogrzebu	R: 7 O: 7	7	5.850	0,16 0,77
Praca socjalna	R: 1650 O: 4781	X	X	X
Zasiłki w naturze (wyprawka)	R: 50 O: 166	50	5.100	0,15 0,68
Zasiłki celowe i w naturze ogółem:	R: 1188 O: 4211	X	377.588	10,85 49,69
w tym: zasiłki specjalne celowe	R: 286 O: 718	328	91.670	2,63 12,06

Należy stwierdzić, że MOPS w Żyrardowie przyznane środki na finansowanie zadań własnych wykorzystał w 2000 r. w całości.

Z przedstawionych w tabeli danych wynika, że w ramach realizacji zadań własnych stosunkowo największe środki finansowe przeznaczone zostały w minionym roku zwłaszcza na dwa rodzaje świadczeń pomocowych, tj. na:

- **zasiłki celowe i w naturze, w tym również na zasiłki specjalne celowe,** które przyznawane były przede wszystkim na sfinansowanie remontów mieszkań podopiecznych, na zakup niezbędnej odzieży i obuwia, opału na sezon zimowy, na zakup artykułów szkolnych, finansowanie wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży, a także na pomoc postpenitencjarną (na zasiłki te

wydatkowano 10,85% całego przyznanego MOPS funduszu i 49,69% środków przyznanych na realizację zadań własnych, a skorzystało z nich 1188 żyrardowskich rodzin, tj. 4211 osób),

- **świadczenie usług opiekuńczych**, które przyznawane były na podstawie zleceń wystawionych przez lekarza i informacji zebranych w toku przeprowadzanych wywiadów środowiskowych, a które wykonywane były przez zawodowe opiekunki PCK i PKPS (na sfinansowanie tych świadczeń, z których korzystały 104 osoby z 71 rodzin, wydatkowano 6,10% ogólnego funduszu oraz 27,87% kwoty na zadania własne).

Warto podkreślić, że przy udzielaniu pomocy w ramach zadań własnych gminy, pracownicy ośrodka dokładali starań, aby oferowane podopiecznym świadczenia, a także ich formy dostosowane były do konkretnego przypadku i uwzględniały specyfikę sytuacji, w której znajdowała się zgłaszająca się po wsparcie osoba i jej rodzina. W praktyce oznaczało to niejednokrotnie, że zakupy, o jakich była mowa, dokonywane były przez pracowników naszego Ośrodka, a nie przez podopiecznego, co stanowiło gwarancję, iż przyznane świadczenie pieniężne zostanie wykorzystane we właściwy sposób. Taki tryb postępowania stosowano z reguły w przypadku osób i rodzin wywodzących się ze środowisk zmarginalizowanych i zagrożonych patologią społeczną, a zwłaszcza dotkniętych chorobą alkoholową. W kilku przypadkach uzgadniano nawet w porozumieniu z wytypowanymi sklepami spożywczymi, że sprzedawcy wydawać będą wskazanym przez pracowników socjalnych podopiecznym podstawowe artykuły żywnościowe do określonej w wymiarze dziennym kwoty.

Wspomnieć należy, że zakres tego typu pomocy w 2000 r. był w rzeczywistości szerszy, ponieważ obejmowała ona również wydawanie używanej odzieży, mebli, a nawet sprzętu AGD i RTV, dostarczanych do MOPS przez mieszkańców naszego miasta w darze w celu przekazywania ich najbardziej potrzebującym osobom i rodzinom.

Tradycyjnie już w związku ze Świętami Bożego Narodzenia ośrodek przygotował paczki ze słodyczami dla 600 dzieci z rodzin najuboższych oraz z artykułami spożywczymi, z których skorzystało 400 osób. Łączny koszt tej pomocy wyniósł 29.000 PLN.

Należy zaznaczyć, że oprócz udzielania świadczeń, o których mowa jest w ustawie o pomocy społecznej, Urząd Miasta objął pomocą w formie dodatków

mieszkaniowych około 1700 środowisk na łączną kwotę 3.589.028 PLN, z czego dotacja celowa stanowiła 2.307.015, a zadania własne gminy 1.282.013 PLN.

1.2. Realizacja zadań zleconych gminie.

Na realizację zadań zleconych gminie i finansowanie objętych nimi świadczeń przyznano MOPS w Żyrardowie środki w wysokości **2.721.190 PLN**. Zadania te obejmują następujące świadczenia i formy pomocy:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, rent socjalnych oraz przysługujących dodatków do świadczeń,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych, gwarantowanych okresowych i specjalnych okresowych,
- opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne za osoby, które nie pozostają w zatrudnieniu z powodu konieczności opieki nad dzieckiem wymagającym stałej pielęgnacji, a także za osoby, które utraciły prawo do zasiłku dla bezrobotnych i samotnie zajmują się wychowywaniem dziecka,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w związku z klęską żywiołową lub ekologiczną,
- przyznawanie zasiłku celowego w formie biletu kredytowego.
- świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych, przysługujących na podstawie przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,
- zadania wynikające z rządowych programów pomocy społecznej bądź innych ustaw, mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin (po zapewnieniu odpowiednich środków).

O sposobie wykorzystania środków przeznaczonych na realizację zadań zleconych gminie i strukturze wydatków MOPS w Żyrardowie na niesienie pomocy w różnych

formach objętych tymi zadaniami informują dane zawarte w tabeli stanowiącej załącznik do prezentowanego materiału.

Przyznane MOPS w Żyrardowie środki pieniężne na finansowanie zadań zleconych gminie wykorzystane zostały w 2000 r. w całości. Jak się można zorientować, najwięcej środków otrzymanych na finansowanie tych zadań wydatkowano na:

- zasiłki okresowe, które otrzymało 2319 osób w 641 rodzinach i na które wydatkowano 20,94% wszystkich środków przyznanych na zadania zlecone,
- renty socjalne, które wypłacano 695 podopiecznym z 208 rodzin i na które wydatkowano 23,04% kwoty ogółem i 29,50% zadań zleconych,
- zasiłki stałe wyrównawcze, które otrzymywało 242 podopiecznych niezdolnych do pracy z powodu wieku lub inwalidztwa ze 176 rodzin i na które to świadczenie wydatkowano 20,25 % kwoty przyznanej na zadania zlecone.

Z pomocy społecznej w formie pieniężnej w takiej lub innej postaci korzystały w ubiegłym roku osoby i rodziny w różnym stopniu. Warto więc przedstawić dane informujące o przeciętnych kwotach przypadających na osoby i rodziny objęte tą pomocą. Przy ustalaniu przeciętnej kwoty wydatkowanej na pomoc przyjęto, że globalny fundusz MOPS wynosił w 2000 r. 3.480.382 PLN. a skorzystało z niej 3679 rodzin i 11330 osób. Trzeba też wyjaśnić, że w wielu wypadkach kwoty w ujęciu per capita były w rzeczywistości wyższe, ponieważ liczne osoby i rodziny korzystały z więcej niż jednego świadczenia pieniężnego i przez okres krótszy niż 12 miesięcy. A oto dane obrazujące wielkości przeciętne:

- na każdego podopiecznego MOPS w Żyrardowie w 2000 r. wydatkowano w skali roku 307,18 PLN, a w skali miesiąca 25,60 PLN,
- na każdą rodzinę objętą pomocą społeczną wydatkowano w skali roku w 2000 r. 946,00 PLN, a w skali miesiąca 78,83 PLN.

Z prowadzonych przez MOPS analiz wynika, że stosunkowo najwyższe kwoty przeciętne w przeliczeniu na rodziny i osoby wydatkowane były na specjalistyczne usługi opiekuńcze, które świadczone są dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz na 'zwykłe' usługi opiekuńcze, tj. usługi, jakimi obejmuje się osoby samotne, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych w

zaspokajaniu codziennych potrzeb. Warto zauważyć, że jednostkowe koszty związane ze świadczeniem usług opiekuńczych są około pięciokrotnie niższe od przeciętnego kosztu pobytu osoby w Domu Pomocy Społecznej.

2. REALIZACJA ZADAŃ POMOCY SPOŁECZNEJ O CHARAKTERZE NIEPIENIĘŻNYM.

Podstawowymi formami udzielania pomocy o charakterze niepieniężnym była w działalności MOPS w Żyrardowie w 2000 r. praca socjalna, poradnictwo prawne i psychospołeczne oraz inne przedsięwzięcia, których wspólną cechą jest to, że mają one na celu zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia się podopiecznych oraz sprzyjanie ich integracji ze środowiskiem lokalnym. Specyfiką tego typu działań pomocowych jest ich bardziej pośredni niż bezpośredni charakter. Ponieważ ich głównym celem jest wspieranie osób i rodzin w zakresie zwiększania możliwości normalnego funkcjonowania w społeczeństwie i w odzyskaniu zdolności do samodzielnego kierowania swym życiem, w grę wchodzi przede wszystkim wsparcie psychologiczne, udzielanie wskazówek i porad, jak podopieczny i jego rodzina winni sobie pomóc sami i jak skutecznie rozwiązać występujące trudności, a często także wyręczanie potrzebujących takiej pomocy w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych, których sami nie są w stanie załatwić. Zazwyczaj praca tego rodzaju prowadzona bywa przez pracowników socjalnych w środowiskach rodzin zmarginalizowanych (patologicznych i kryminogennych) i życiowo niezaradnych, ale także wśród podopiecznych MOPS będących jednocześnie osobami długotrwale bezrobotnymi i dotkniętymi tzw. syndromem wyuczonej bezradności.

W 2000 r. pomocą społeczną objęto 3679 rodzin, a w tym pracą socjalną 1650 rodzin. Nieodłączną częścią pracy socjalnej jest specjalistyczne poradnictwo prawne i psychospołeczne. Prowadzeniem tego poradnictwa zajmują się w MOPS w Żyrardowie dwaj konsultanci: prawnik i socjolog. Domeną pierwszego z nich jest udzielanie porad i wymiernej pomocy zgłaszającym się podopiecznym przede wszystkim w kwestiach rodzinnych. Potrzebującymi takiej pomocy podopiecznymi są zazwyczaj kobiety, którym konsultant – prawnik udziela porad i pomaga sporządzać pozwy sądowe w sprawach rozwodowych i alimentacyjnych oraz udziela wyjaśnień,

w jaki sposób należy postępować w przypadku przemocy w rodzinie. Z kolei konsultant – socjolog koncentruje się na udzielaniu pomocy w zakresie reaktywizacji zawodowej osób, które stały się podopiecznymi Ośrodka z powodu długotrwałego bezrobocia. Z osobami tymi, które kierowane są do konsultanta przez pracowników socjalnych, przeprowadza on standardowy wywiad, ustala na tej podstawie szanse podopiecznego na rynku pracy, a następnie stara się – w miarę posiadanych możliwości – pomóc w znalezieniu stałego lub doraźnego zatrudnienia przedstawiając oferty pracy, kierując do Klubu Pracy, wyręczając w pisaniu Curriculum Vitae i listów motywacyjnych, interweniując w szczególnie złożonych przypadkach w Powiatowym Urzędzie Pracy itp. W ubiegłym roku zgłosiło się po pomoc w znalezieniu pracy 121 osób, z których 84 to kobiety. Wśród osób tych przeważali podopieczni raczej o niskich lub zgoła żadnych kwalifikacjach i należący do grup wieku, które rynek pracy dyskryminuje, tj. bezrobotni w wieku co najmniej 40 lat.

3. CHARAKTERYSTYKA SPOŁECZNOŚCI PODOPIECZNYCH MOPS W ŻYRARDOWIE ZE WZGLĘDU NA POWODY PRYZNANIA POMOCY

O konieczności przyznania wsparcia zgłaszającym się do MOPS w Żyrardowie w 1999 r. osobom decydowały różne okoliczności związane ze specyfiką sytuacji, w jakiej się one znalazły wraz ze swymi rodzinami. Informację na ten temat zawiera poniższa tabela:

Przyczyna trudnej sytuacji życiowej	Liczba Rodzin	Liczba osób w rodzinach ogółem
Ubóstwo	2.029	6.549
Bezdomność	8	8
Potrzeba ochrony macierzyństwa	84	341
Bezrobocie	376	1284
Niepełnosprawność	521	1393
Długotrwała choroba	604	2024
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego ogółem	402	1552
1/ rodziny niepełne:	283	915
2/ rodziny wielodzietne:	84	516
Choroba alkoholowa	102	356
Trudności w adaptacji do życia po opuszczeniu zakładu karnego	29	35

Z przedstawionych danych wynika, że najczęstszymi przyczynami przyznawania pomocy społecznej mieszkańcom Żyrardowa i ich rodzinom w 2000 r. były:

- ubóstwo, którym dotkniętych było 2029 rodzin skupiających 6549 osób,
- długotrwałe choroby, z powodu których pomagano 604 rodzinom liczącym 2024 osoby,
- niepełnosprawność – 521 rodzin skupiających 1393 osoby,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego – 402 rodziny składające się z 1552 osoby,
- bezrobocie – 376 rodziny z 1284 osobami.

4. REALIZACJA PROGRAMU FUNKCJONOWANIA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŻYRARDOWIE W 2000 R. - PODSUMOWANIE I WNIOSKI.

MOPS w Żyrardowie realizował w minionym roku przyjęty program funkcjonowania pomocy społecznej w mieście i starał się w miarę posiadanych możliwości wdrażać zawarte w nim postanowienia oraz wykonywać zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej. W szczególności Ośrodek nasz przyznawał i wypłacał:

1. zasiłki celowe i w naturze – 1188 rodzin na kwotę 377.588 PLN,
2. zasiłki na dożywianie dzieci w szkołach i świetlicach profilaktycznych – 265 dzieci na kwotę 97.533 PLN,
3. gorące posiłki osobom bezdomnym i pozbawionym dochodów – 95 osób na kwotę 58.070 PLN,
4. współfinansował dzieciom z rodzin najuboższych wypoczynek letni i zimowy – 153 dzieci na kwotę 14.830 PLN,
5. przyznawał zasiłki na zakup opału na zimę – 400 osób na kwotę 12.000 PLN,

W toku realizacji programu MOPS w Żyrardowie współpracował z instytucjami i organizacjami działającymi w mieście, które bezpośrednio zajmują się niesieniem pomocy lub czynią to pośrednio. Do najważniejszych z tych jednostek należały:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- PCK i PKPS,

- Domy Pomocy Społecznej, w tym Dom Dziennego Pobytu,
- Parafie i Organizacja Salezjańska,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej,
- Dom Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych,
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności,
- Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Poradnia Odwykowa,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Sąd Rejonowy, Policja i Straż Miejska,
- Stowarzyszenia i Fundacje.

6. niedostateczna wysokość środków finansowych w stosunku do potrzeb.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Zyrardowie

mgr Ewa Łosecka

mgr Ewa Łosecka

TABELA : Wykorzystanie środków na finansowanie świadczeń z zakresu zadań zleconych gminie w 2000 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE					Liczba rodzin i osób w rodzinach (R-rodziny; O - osoby)	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Udział % w kwocie ogółem i kwocie zadań zleconych.
Pomoc ogółem: w tym: zadania zlecone					X	x	3.480.382 2.721.190	X 78,18
Zasiłki stałe (przysznane osobom nie pozostającym w zatrudnieniu i wychowującym dzieci wymagające pielęgnacji)					R: 16 O: 55	177	63.372	1,82 2,33
Zasiłki stałe wyrównawcze					R: 176 O: 242	1.878	550.556	15,82 20,25
Zasiłki okresowe ogółem					R: 641 O: 2.319	2.831	729.103	20,94 26,81
w tym przysznane z powodu: - długotrwałe choroby - niepełnosprawność - braku możliwości zatrudnienia - okresowe spec. - okresowe gwarantowane					R: 118/O: 484 R: 138/O: 454 R: 94/O: 329 R: 10/O: 22 R: 104/O: 355	343 382 249 20 1.074	67.988 71.679 47.456 5.200 361.067	1,95 / 2,50 2,06/ 2,64 1,36/ 1,74 0,15/ 0,19 10,37/13,28
Renty socjalne (dla osób całkowicie niezdolnych do pracy z powodu inwalidztwa powstałego przed ukończeniem 18 lat.					R: 208 O: 695	2.241	802.044	23,04 29,50
Ochrona macierzyństwa					R: 86 O: 341	239	67.931	1,95 2,50
Zasiłki celowe (bilet kredytowy)					R: 8 O: 8	10	59	0,0017 0,0022
Specjalistyczne usługi opiekuńcze					R: 14 O: 29	7.096	71.604	2,06 2,63
Zasiłki rodzinne					R: 23 O: 73	411	15.655	0,45 0,57
Zasiłki pielęgnacyjne					R: 140 O: 285	1.478	175.571	5,04 6,46
Pomoc dla kombatantów					R: 61 O: 66	62	17.360	0,50 0,64
Ubezpieczenie emerytalne-rentowe					R: 120 O: 410	1.251	277.648	7,98 10,21
Ubezpieczenie zdrowotne					R: 504 O: 1.347	5.370	126.000	3,62 4,63